

Verslag plenaire vergadering d.d. 11 maart 2026

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

Locatie: Raadzaal, gemeentehuis Lansingerland

1. Opening en agenda

De voorzitter opent de vergadering om 14.03 uur en heet de CRO-leden, gasten vanuit het Ministerie van I en W, sprekers en toehoorders op de publieke tribune van harte welkom. Het is inmiddels twee jaar geleden dat we in Lansingerland bijeenkwamen met de CRO. De voorzitter bedankt de gemeente Lansingerland voor het beschikbaar stellen van de raadzaal en de gastvrije ontvangst.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld met de volgende aandachtspunten: het nagezonden Belevingsonderzoek wordt behandeld bij agendapunt 4. De voorzitter stelt voor om de herbenoeming van Dennis Thoen te bespreken bij agendapunt 3. Bij de rondvraag zal de voorzitter kort stilstaan bij het afscheid van Simon Fortuyn die vandaag voor het laatst als wethouder van de gemeente Lansingerland aanwezig is. Ook is er aandacht voor de andere wethouders vertegenwoordigd in de CRO, waarvan we de uitkomst van de gemeenteraadsverkiezingen afwachten. De agenda wordt verder ongewijzigd vastgesteld. De voorzitter vraagt om rekening te houden met een beperkte uitloop van de vergadertijd in verband met de beschikbaarheid van de aanwezigen en de raadzaal.

De volgende berichten van verhindering en vervanging worden vastgesteld: Arne Weverling (gedeputeerde Provincie Zuid-Holland) is afwezig en wordt ambtelijk vervangen door Erik Kommeren. Pascal Lansink-Bastemeijer (wethouder Rotterdam) is afwezig en wordt ambtelijk vervangen door Roel van der Bolt. Verder zijn afwezig Wilma van Dijk (RTHA), zij wordt vervangen door Steven van der Kleij. Nienke Schuil (milieufederatie) wordt vervangen door Mellanie Spuij.

Organisatie/Vertegenwoordiging	Aanwezig	Verhindert
Voorzitter	Monique List-de Roos	
Secretaris	Mira Sollié	
Gemeente Rotterdam		Pascal Lansink-Bastemeijer
Gemeente Lansingerland	Simon Fortuyn	
Gemeente Schiedam	Frans Hamerslag	
Provincie Zuid-Holland		Arne Weverling
Omwonenden Rotterdam	Ronald Klooster	
Omwonenden Lansingerland	Dennis Thoen	
Omwonenden Schiedam	Marcel Houtkamp	
Exploitant luchthaven RTHA		Wilma van Dijk
Luchtverkeersleiding	Maarten Repko	
Kleine luchtvaart	Michiel Munting	
Grote luchtvaart (Transavia)	Bart Renckens	
Bedrijfsleven (VNO-NCW West)		Rogier Krabbendam
Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland		Nienke Schuil
Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland	Mellanie Spuij	
DCMR Milieudienst Rijnmond	Richard Spaans (adviserend lid)	
Gemeente Rotterdam	Roel van der Bolt	
Gemeente Lansingerland	Marijke Hamelers	
Gemeente Schiedam	Bas Hovens	
Provincie Zuid-Holland	Erik Kommeren	
Exploitant luchthaven RTHA	Steven van der Kleij	
Ministerie I en W	Marc Immink (vaste gast)	
Ministerie I en W	Pim van Gemeren (vaste gast)	
Ministerie I en W	Randi Mandrup Thomsen	

Verslag plenaire vergadering d.d. 11 maart 2026

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

Locatie: Raadzaal, gemeentehuis Lansingerland

2. Mededelingen

De voorzitter blikt terug op de informatiesessie over Sustainable Air Fuel met introducties vanuit de RTHA en de TU Delft. Het was een informatieve, technische sessie. Als daar behoefte aan is kan er altijd vanuit de CRO, of landelijk vanuit het ministerie, een vervolgsessie georganiseerd worden.

Daarnaast deelt de voorzitter mee dat in januari 2026 bericht is ontvangen van het advocatenkantoor Rubicon, namens de BTV, dat het bezwaar op het Woo-verzoek is ingetrokken. In december is in de CRO vergadering een aangescherpt profiel en proces voor de benoeming van omwonenden opgesteld. De voorzitter is van mening dat dit een verbetering is met wat er was. Voor de invulling van de huidige vacature van een plv. omwonenden vertegenwoordiger gemeente Rotterdam wordt conform het hiervoor genoemde profiel en proces, gewerkt. De voorzitter zal dit aangescherpte profiel en proces ook ter beschikking stellen aan de andere CRO's en het LEO. Tenslotte is vanuit het Ministerie I en W aangegeven dat ze zich beraden op aanscherping van wet- en regelgeving. Nu kan de CRO met volle energie op zoek naar nieuwe leden en plv. leden.

3. (Her)benoeming leden

Roel van der Bolt (gemeente Rotterdam) informeert de CRO over de stand van zaken met betrekking tot de vacature voor een plaatsvervanger van het lid van de CRO namens de omwonenden Rotterdam. De vacature is extern uitgezet naar alle bewonersorganisaties, is gepubliceerd op de site van de gemeente en overgenomen op de website van de CRO. Ook op de site van de BTV is aandacht besteed aan de vacature. De reactie termijn sluit op 23 maart.

Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland) merkt op dat de vacature plaatsvervanger van het lid van de CRO namens de omwonenden Lansingerland binnenkort, na de gemeenteraadsverkiezingen, geplaatst wordt. Analooq aan Rotterdam wordt de vacature bij bewonersgroepen uitgezet.

De voorzitter vraagt aandacht voor het verlopen van de eerste zittingstermijn van Dennis Thoen in juni. De eerst volgende CRO-vergadering is gepland op 1 juli. Dat is de reden om in deze vergadering de herbenoeming voor een tweede periode van vier jaar te formaliseren. De gemeente Lansingerland ondersteunt dit voorstel. Simon Fortuyn bevestigt dit. De voorzitter en de leden van de CRO zijn blij dat Dennis bereid is om met zijn kennis en ervaring nog een termijn door te gaan. De voorzitter herbenoemt Dennis Thoen als lid van de CRO namens de omwonenden van de gemeente Lansingerland.

4. Belevingsonderzoek van het Burgermeetnet RTHA

De voorzitter leidt het agendapunt kort in. De CRO heeft vorig jaar besloten om onderzoek te laten doen naar de beleving van geluidhinder van vliegtuigen. De CRO is mede financierder van deze opdracht. Het Louis Bolk Instituut (LBI) heeft het onderzoek uitgevoerd. Het doel van het belevingsonderzoek is om meer inzicht te krijgen in ervaren hinder, factoren die dit beïnvloeden en hoe dit samenhangt met positieve gezondheid. Het onderzoek is uitgevoerd onder de melders van vliegtuighinder.

De voorzitter geeft het woord aan de onderzoekers van het LBI, Antoine de Schipper en Charlotte Sederel, voor hun presentatie. Daarna is er ruimte voor technische vragen en de voorzitter stelt voor om af te sluiten met een reflectie op de aanbevelingen uit het rapport.

Verslag plenaire vergadering d.d. 11 maart 2026

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

Locatie: Raadzaal, gemeentehuis Lansingerland

De onderzoekers gaan in hun presentatie in op de belangrijkste punten uit het onderzoek. Er wordt aandacht gegeven aan de opzet en het verloop van het onderzoek. Daarbij wordt onder meer toegelicht: de representativiteit; kenmerken van de deelnemers; de ervaren hinder en de invloed van hinder.

De presentatie nodigt uit tot veel interactie met de CRO met de samenvattende punten en/of vragen. In de volgende alinea volgt een korte samenvatting van het gesprek. Naar aanleiding van de vraag van Mellanie Spuij (milieufederatie) over de WHO-norm, antwoorden de onderzoekers dat deze niet is meegenomen omdat dit niet een factor is voor het bepalen van hinder. Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland) is blij dat de resultaten van het onderzoek er zijn en de heldere presentatie. Hij vindt het belangrijk dat de conclusies openbaar zijn en worden gecommuniceerd. Steven van der Kleij (RTHA) merkt op dat hij in de conclusies van het belevingsonderzoek overlap ziet met de uitkomsten van het participatietraject. De aandacht voor de nachtvluchten en piekbelastingen die in de MER inzichtelijk worden gemaakt.

De bewonersvertegenwoordigers merken op dat het onderzoek veel waardevolle informatie geeft en dat over het algemeen meer hinder wordt ervaren terwijl er minder wordt gemeld.

Roel van der Bolt (gemeente Rotterdam) vraagt naar het verband tussen attitude en de mate van ervaren hinder. De onderzoekers geven aan dat dit mogelijk was door koppeling van data en de ingevulde vragenlijsten. Zij geven ook aan dat zij zijn uitgegaan van een puntbron (volume) en een lijnbron (afstand) om de samenhang aan te geven tussen volume en afstand tot de luchthaven.

Tot slot is er discussie over de constatering dat de hoeveelheid geluid nauwelijks toeneemt terwijl de hoeveelheid vluchten praktisch gelijk is gebleven. De onderzoekers geven aan dat het onderzoek een moment opname is; dat het maatschappelijk bewustzijn (en onrust) van impact van vliegverkeer op de eigen gezondheid is toegenomen en wijzen op het corona-effect.

Naar aanleiding van een vraag van de bewonersvertegenwoordigers over kenmerken van deelnemers aan het onderzoek antwoorden de onderzoekers dat 96% van de deelnemers woningeigenaar is. De onderzoekers kunnen niet aangeven wat de achterliggende redenen zijn.

De voorzitter stelt een verduidelijkende vraag over de aanbeveling 'transparantie over afwijkingen'. De onderzoekers antwoorden dat deze aanbeveling voortkomt uit het onderzoek. Vervolgens reflecteert de voorzitter met de CRO op de aanbevelingen waarmee het rapport afsluit.

Verder verdiepen van de data

- Mogelijk aandachtspunt om mee te nemen in GGD-onderzoek.

Piekbelasting meenemen in de geluidmonitoring

- Mogelijk aandachtspunt voor GGD in de gezondheidsmonitor.

Transparantie over afwijkingen

- Mogelijk aandachtspunt voor LVNL, ILT, onderzoek Ministerie I en W naar afwijkingen.

Extra aandacht voor ochtend- en nachtrand

- Mogelijk aandachtspunt voor nieuwe luchthavenbesluit.

Investeren in transparantie en communicatie

- Mogelijk aandachtspunt voor de overheden en de luchthaven.

Verslag plenaire vergadering d.d. 11 maart 2026

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

Locatie: Raadzaal, gemeentehuis Lansingerland

Bredere kijk dan decibels

- Mogelijk aandachtspunt voor GGD.

De voorzitter rondt het agendapunt af. Voor wat betreft de status van het onderzoek wordt opgemerkt dat het onderzoek openbaar is en beschikbaar is op de CRO-website. Er is met het onderzoek een belangrijke verdiepingsslag gedaan. Het is belangrijk om de aanbevelingen niet slechts ter kennisgeving aan te nemen en nog eens goed door te spreken of welke manier en door wie de aandachtspunten een vervolg kunnen krijgen. Afgesproken wordt dat de WHBM hiervoor een advies voorbereid voor een volgende CRO-vergadering.

5. Actielijst

De status van de acties, die niet terugkomen op de agenda, wordt besproken. Het leggen van een link tussen de CRO-website en de websites van de gemeenten laat de voorzitter aan de overheden.

6. BRR terugblik en vooruitblik

Erik Kommeren (Provincie Zuid-Holland) geeft namens de BRR een korte toelichting. Hij merkt op dat er vandaag een gezamenlijke sessie van de BRR met de bewonersvertegenwoordigers en Peter de Vries van ABReL is geweest. Het doel was om te kijken hoe de standpunten elkaar kunnen versterken bij het indienen van zienswijzen over het nieuwe luchthavenbesluit. De geledingen komen uiteraard zelf met hun achterbannen tot eigen zienswijzen.

7. Meldingen hinder vliegtuigbewegingen rondom RTHA

Erwin Beukenholdt krijgt het woord voor een toelichting op het jaarrapport meldingen RTHA 2025. Erwin is werkzaam bij DCMR in het team luchtvaart en auteur van het jaarrapport. Het doel van het jaarrapport is om inzicht te geven in ontwikkelingen aan de hand van feiten en cijfers. Deze sturingsinformatie kan aanleiding geven tot verder analyse van data.

Met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst overheden is er een aantal nieuwe ontwikkelingen in gang gezet zoals het niet meer handmatig koppelen, het aanmaken van een account voor een melding, eventuele nadere analyses op verzoek van de CRO en het nieuwe dashboard voor de kwartaalrapportages.

Vervolgens besteedt Erwin aan de hand van een powerpoint presentatie aandacht aan de cijfermatige samenvatting van het gebruiksjaar 2025. De algemene conclusie is dat het aantal meldingen en melders is afgenomen terwijl het aantal vluchten is toegenomen.

Ronald Klooster (omwonenden Rotterdam) is van mening dat deze conclusie nu niet gemaakt kan worden. Dat kan pas als je de nieuwe factoren langer aanhoudt waardoor een vergelijking te maken is. Hij stelt voor om de conclusie weg te laten ook om te voorkomen dat dit '3% minder meldingen' een eigen leven gaat leiden.

Marcel Houtkamp (omwonenden Schiedam) vraagt aandacht voor de cijfers over Schiedam zoals gepresenteerd in paragraaf 5.2. Hij leest hier dat de meldingen in 2025 ten opzicht van 2024 met 26% zijn afgenomen. Dat lijkt hem wel erg veel en vraagt zich af hoe dit verklaard kan worden. Erwin Beukenholdt merkt op dat dit bij de DCMR ook is opgevallen en dat ze het antwoord niet weten.

Dennis Thoen (omwonenden Lansingerland) heeft een vraag over de slide met de titel "Meten vs. Berekenen". Hij merkt op 'gemeten hebben we gehaald, berekend hebben we net niet gehaald'. Vervolgens stelt Dennis een verduidelijkende vraag over de slide met de titel "Geluid per vliegtuigtype".

Verslag plenaire vergadering d.d. 11 maart 2026

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

Locatie: Raadzaal, gemeentehuis Lansingerland

Erwin geeft aan dat een zogenaamd histogram is waarin een patroon van data met uitschieters wordt weergegeven.

Roel van der Bolt (gemeente Rotterdam) vraagt of het bekend is waarom het grote vliegverkeer is afgenomen. Steven van der Kleij (RTHA) antwoordt dat dit zit in het handelsverkeer en dat het om kleine verschillen gaat. Vervolgens vraagt Roel naar de routeschorsing voor de kleine luchtvaart per 1 juli 2025. Maarten Repko (LVNL) antwoordt dat dit naar aanleiding van een incident was. De CRO is hierover op 17 juni 2025, via het secretariaat, geïnformeerd.

Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland) vraagt of de methode die nu voor het berekenen van geluid is ontwikkeld ook gevalideerd kan worden. Steven antwoordt dat dat uit het onderzoek Programmatische Aanpak Meten Vliegtuiggeluid (PAMV) volgt dat niet alle geluidmeetposten voldoen aan de eisen om te valideren; je meet ook andere geluidseffecten. De voorzitter stelt vast dat het goed is om de ontwikkelingen van het nieuwe PAMV te volgen, zodat meer inzicht komt in de geluidsposten.

De voorzitter rondt het gesprek af en staat nog even stil bij de presentatie van het jaarrapport meldingen RTHA 2025 en de vraag of er ook zonder disclaimer recht wordt gedaan aan de conclusie.

Vervolgens krijgt Richard Spaans (DCMR) het woord om de stand van zaken met betrekking tot het dashboard toe te lichten. Richard gaat er vanuit dat dit dashboard in de eerstvolgende CRO-vergadering op 1 juli gepresenteerd kan worden.

8. Werkgroep HBM

De secretaris doet verslag van de stand van zaken van de werkgroep hinderbeperkende maatregelen (WHBM). De werkgroep is op 23 februari weer bijeen geweest. Het vergaderrooster 2026 is vastgesteld. Net als vorig jaar vergadert de werkgroep één keer live voorafgaand aan de CRO-plenaire vergadering en één keer via teams de week na de CRO vergadering. Zo blijft de werkgroep goed betrokken en kunnen acties tijdig opgepakt worden. Vervolgens loopt de secretaris een aantal acties door die 'op naam' van de werkgroep staan.

2025-2 nr 3 – Dashboard.

De voortgang, het actiehouderschap ligt bij DCMR en BRR. Het actiepunt staat op agenda van werkgroep om via Dennis Thoen, de inbreng van omwonenden, mee te kunnen nemen

2025-2 nr 2 – Heroverweging meetposten RANOMOS.

Dit punt is afgehandeld. Verwezen wordt naar het Jaarrapport 4.2 pagina 13, laatste alinea "Anders dan voorgaande rapportages, (...) is nu op verzoek van de CRO het verschil tussen (...) voor alle meetposten getoond."

2024-1 nr 1 Onderzoeksvoorstel inzake het afwijken van de vliegroutes – voortgang.

Het actiehouderschap ligt niet bij werkgroep. De voortgang is voor de werkgroep van belang in verband met de planning van de brainstormbijeenkomst met luchtvaartexperts, zoals in vorige CRO vergadering, in december, afgesproken. Vanuit het Ministerie I en W is het bericht ontvangen dat eind maart de finale bespreking gepland staat. De WHBM streeft er naar om voor volgende CRO vergadering op 1 juli, brainstormsessie te organiseren.

Verslag plenaire vergadering d.d. 11 maart 2026

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

Locatie: Raadzaal, gemeentehuis Lansingerland

9. Luchthaven Rotterdam RTHA

Steven van der Kleij (RTHA) licht toe dat er één keer per jaar een moment is dat er slots overgeheveld kunnen worden. Zo heeft de luchthaven het besluit genomen om 350 ongebruikte slots te verplaatsen naar het zomerseizoen. Dit is de periode van 29 maart 2026 tot en met 24 oktober 2026.

Voor wat betreft de voortgang van de aanvraag luchthavenbesluit RTHA merkt Pim van Gemen (Min I en W) op dat de verwachting is dat het besluit deze maand openbaar wordt. De aanvraag moet nog besproken worden in de ministerraad en de agenda voor dit overleg is niet openbaar. Zodra de Ministerraad akkoord is met de ter inzagelegging van het ontwerp luchthavenbesluit gaat de zienswijzeprocedure van start. Het ministerie organiseert dan een informatiemarkt. De voorzitter voegt hieraan toe dat er ook een extra CRO vergadering georganiseerd zal worden en eventueel op verzoek van het ministerie een bijeenkomst voor de bestuurders van de omliggende gemeenten.

Roel van der Bolt (gemeente Rotterdam) meent zich te herinneren dat destijds een consultatie is geweest om de wettelijke termijn voor het indienen van een zienswijze te verlengen van zes naar acht weken. Pim van Gemen antwoordt dat de wettelijke termijn zes weken is en dat deze op verzoek met twee weken verlengd kan worden.

10. Planning en control cyclus

De voorzitter stelt het jaarverslag 2025 inclusief de financiële verantwoording aan de orde. Het jaarverslag 2025 wordt ongewijzigd vastgesteld. De financiële verantwoording geeft geen aanleiding tot vragen of opmerkingen.

11. Ingekomen en uitgaande stukken

Het overzicht van ingekomen en uitgaande stukken en de bijgevoegde brief van het ministerie van 17 februari 2026 'Reactie op inbreng vervolg traject luchtruimherziening' geven geen aanleiding tot vragen.

12. Verslag CRO plenair 17.12.25

Het verslag van de CRO-vergadering van 17 december wordt vastgesteld met inachtneming van de volgende tekstuele aanpassing op verzoek van Maarten Repko (LVNL); pagina 7 punt 8, 3^e alinea wijzigen als volgt: "Maarten Repko merkt op dat er bij Schiphol altijd vanwege veiligheidsredenen afgeweken mag worden van de vliegroutes, dan geldt het maximumpercentage niet. Zoals het er nu staat klopt het dus niet." Wijzigen in: "Maarten Repko merkt op dat de situatie voor Schiphol anders in elkaar zit dan in de brief is opgenomen. Voor Schiphol is er voor het horizontaal afwijken van de vertrekroutes voor de periode van 6 tot 23 uur een maximum percentage tot 3000 voet en vanwege veiligheidsredenen mag altijd afgeweken worden van de vliegroutes, dan geldt het maximumpercentage niet."

Het verslag geeft verder geen aanleiding voor vragen of opmerkingen.

13. Rondvraag en sluiting

Marcel Houtkamp (omwonenden Schiedam) verwijst naar een persbericht van RTHA van enige tijd geleden over de verbouwing van de terminal. Hij vraagt zich af of deze verbouwing ook consequenties heeft voor de capaciteit. Steven van der Kleij (RTHA) antwoordt dat er rekening wordt gehouden met grotere vliegtuigen en niet met een toename van het aantal vliegbewegingen.

De voorzitter merkt op dat met de gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht er wellicht nieuwe bestuurders zitting nemen in de CRO. Het daarom vandaag geen moment om afscheid te nemen van

Verslag plenaire vergadering d.d. 11 maart 2026

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

Locatie: Raadzaal, gemeentehuis Lansingerland

de wethouders, maar wel om ze te bedanken voor hun inzet en betrokkenheid tot op heden voor de CRO. Pascal Lansink-Bastemeijer (wethouder Rotterdam) is in verband met andere verplichting niet aanwezig vandaag. Frans Hamerslag (wethouder Schiedam) is wel aanwezig. De voorzitter hoopt hem terug te zien bij een extra CRO vergadering dan wel bij een volgende CRO-vergadering.

Zoals aangekondigd heeft de voorzitter een kort dank woord ter gelegenheid van het afscheid van Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland) uit de CRO. Hij is drie termijnen lid geweest en was elke vergadering aanwezig, in elk geval sinds het aantreden van de voorzitter. De voorzitter memoreert zijn alertheid en betrokkenheid binnen de CRO en zijn inzet voor de inwoners van Lansingerland. Zijn inbreng en de wijze waarop hij het gesprek aan ging, is erg gewaardeerd. Pim van Gemeren (Min I en W) sluit zich bij de woorden van de voorzitter aan. Hij brengt in herinnering dat de CRO regeling op 11 december 2023 is aangepast om het mogelijk te maken om Simon voor een derde termijn te benoemen. Hij sluit af met het ludieke voorstel in om deze regeling, die gepubliceerd is in de Staatscourant, voortaan aan te halen als 'de Regeling Simon Fortuyn'.

Simon krijgt het laatste woord. Hij waardeert de wijze waarop aandacht wordt gegeven aan zijn afscheid. Hij heeft het twaalf jaar met heel veel plezier gedaan en met de motivatie om zaken af te werken. Hij kijkt terug op een goede samenwerking en bedankt de CRO-leden en de voorzitter voor hun inzet.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 15.58 uur.